education

Department of
Education
FREE STATE PROVINCE

GRAAD 10

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V1

JUNIE 2015

PUNTE: 80

MEMORANDUM

Hierdie memorandum bestaan uit 9 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: LEESBEGRIP

ASSESSERINGSRIGLYNE

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Indien die leerder woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer (toegedruk). Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol in Afrikaans is, word die leerder NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- 'n Punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING. Die rede/motivering verdien ook 'n punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek **MITS** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer TWEE/DRIE feite vereis word en 'n reeks word gegee, sien SLEGS die eerste TWEE/DRIE na.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem EN/OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meerkeusevrae.

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT
1.1	van 'n kitsbank tot 'n créche het ✓ (Net die SEWE woorde)	1
1.2	• groen ✓ • sonnig ✓ (Beide)	2
1.3	• Hulle het grys hare/gryskoppe • Die skrywer noem die oom 'n "gryskop" ✓ (Enige EEN)	1
1.4	Sy tik-tik met 'n (oranje) pen op haar notaboekie ✓	1
1.5	• Nee, dit is haar werk om mense te bedien ✓✓ • Nee, mense mag 'n besluit neem oor goed waarvoor hulle betaal ✓✓ • Nee, 'n kelnerin moet altyd vriendelik wees✓✓ (Enige soortgelyke antwoord)	2
1.6	• Dit maak hom siek • Dit veroorsaak rumatiek • Die rumatiek sal sy litte verwoes ✓ (Enige EEN)	1
1.7	Hy lees die gedagtes op die suikersakkies ✓	1
1.8	Hy wonder wie se plan dit was ✓ om gedagtes agter op suikersakkies te sit ✓	2
1.9	onnatuurlik ✓ (Geen aanhalingstekens nodig)	1
1.10	Eetgoed wat 'n mens inpak om langs die pad te eet as jy ry. ✓ (Leerder gee 'n antwoord wat bogenoemde beteken)	1

1.11	• Hulle wou vir hul gesinne sorg • Daar was dalk nie geld vir wegneemetes nie • Daar was nie altyd winkels/restaurante by petrolstasies nie • Padkos was goedkoper • Die ma's het geweet waarvan hulle gesinne hou • Sy het hulle gunsteling disse ingepak • Sy wou hulle bederf • Dit was tradisie • Almal het dit gedoen. ✓ (Enige EEN OF 'n soortgelyke antwoord wat dieselfde beteken.)	1
1.12	Oom Jan/hulle was te oud vir die plaas/ om op die plaas te bly. ✓	1
1.13	Tannie Lizzie is die skrywer se ma se tannie. ✓	1
1.14	• Tupperware ✓ • Padkos ✓ (Beide vir TWEE punte)	2
1.15	• Wors • toebroodjies • koue skaapboud ✓✓ (Enige TWEE)	2
1.16	• *Take aways* • Wegneemetes ✓ (Enige EEN)	1
1.17	• Beide het gewen ✓ • Die kelnerin het die geveg van die Early Bird Breakfast gewen en Räikkönen het de Grand Prix gewen. ✓	2
1.18	• Hy is in 'n restarant en hy vra vir padkos; • Restaurante bedien gewoonlik nie padkos nie. ✓ (Enige EEN)	1

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT
1.19	Die bestuurder SMS terwyl hy/sy bestuur. ✓	1
1.20	• Hy/sy is op pad huis toe. ✓ • Hy/sy vra waar iemand is? ✓ (Een punt per volledige korrekte sin)	2
1.21	'n Fiets ✓	1
1.22	• Hy swaai sy vuis • Sy gesig lyk kwaad • Hy frons • Sy mond lyk of hy skree ✓✓ (Enige TWEE)	2
	TOTAAL AFDELING A:	**30**

AFDELING B: OPSOMMING

Nasien van die opsomming

Die opsomming moet soos volg nagesien word:

- **Puntetoekenning:**
  - 7 punte vir 7 feite (1 punt per feit)
  - 3 punte vir taal
  - Totaal punte: 10
- **Toekenning van taalpunte as leerders nie woordeliks aangehaal het nie:**
  - 1-3 korrekte feite: 1 punt
  - 4-5 korrekte feite: 2 punte
  - 6-7 korrekte feite: 3 punte
- **Toekenning van taalpunte as leerders woordeliks aangehaal het:**
  - 6-7 korrekte aanhalings: geen punte vir taal word toegeken nie
  - 1-5 korrekte aanhalings: 1 punt vir taal word toegeken

LET WEL:

- **Getal woorde:**
  - Nasieners moet die getal woorde verifieer.
  - Geen punte word afgetrek indien die leerder nalaat om die getal woorde wat gebruik is, aan te dui of verkeerd aandui nie.
  - Indien die maksimum getal woorde (70 woorde) oorskry word, moet die nasiener tot by die laaste volsin voor die 70 woorde grens nasien en die res van die opsomming ignoreer.

VRAAG 2: MAAK JOU LEWE BETER

Leesstuk		Eie woorde
Baie keer raak ons besig en vergeet van belangrike mense in ons lewens. Maak weer kontak met jou agterkleinnefie, daai Facebook-vriendin wat jy 'n leeftyd laas gesien het of die pel wat weggetrek het. **Herbou bande met mense.**	1.	Maak weer kontak met belangrike mense.
Dink aan al daardie takies wat ons altyd uitstel, soos jou tandartsafspraak of om jou kas reg te pak. Van uitstel kom afstel. Dit voel dalk nie na 'n prioriteit nie, maar dit tap jou energie. **Voltooi al hierdie lastige takies.**	2.	Maak alle take klaar.
Kanselleer al daardie e-nuusbriewe wat jy nooit lees nie. Ruim tyd in en teken uit by al daardie webtuistes.	3.	Kanselleer alles wat jy nie lees nie.
As jy jou dag met iets opbouends begin, voel dit sommer of jy al berge versit het. **Vermy sosiale netwerke die eerste uur van jou dag.** Gebruik die tyd en gaan help met die skottelgoed, neem die vullis uit en maak jou bed op.	4.	Moenie van sosiale netwerke gebruik maak vir die eerste uur van die gad nie.
Studies bewys mense wat drukkies gee, het meer oksitosien. Dit is die hormoon wat jou laat goed voel en stres verminder.	5.	Gee meer drukkies.
Daag jouself uit om 'n hele naweek lank geen geld uit te gee nie. Jy kan pret hê sonder om 'n sent te bestee – lees of nooi vriende oor vir bordspeletjies.	6.	Probeer om vir een naweek geen geld te spandeer nie.
Kry bietjie oefening. Jy hoef jou nie ure in die gim af te sloof of 5km te gaan draf nie. Begin klein en verbrand kilojules maklik – klim in die winkelsentrum die trap pleks van die neem van die roltrap of neem by die skool deel aan sport. (53 woorde)	7.	Kry oefening. (45 woorde)
		TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT
3.1	Omdat dit die naam van die maatskappy is Omdat die naam van 'n plek belangrik is Om die naam te beklemtoon. ✓ (Enige EEN)	1
3.2	Koop versekering aanlyn. ✓ Betaal minder. ✓	2
3.3	minder ✓	1
3.4	kies ✓	1
3.5	ondersteunigspan ✓	1
3.6	Spandeer jy meer tyd op die dinge waarvoor jy lief is! ✓	1
3.7	Gaan vandag na dialdirect.co.za om versekering aanlyn te koop. ✓ (Sinsdele moet in die volgorde aangebied word.)	1
3.8	my ✓	1
3.9	stuur ✓	1
	SUBTOTAAL:	**[10]**

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT
4.1.	spyskaart ✓	1
4.2.	C/hy betaal nie vir sy seun se kos nie. ✓	1
4.3.	Die seun glimlag/Hy voel bly oor sy pa se bestelling/ Hy sê Mmm.. ✓ (Enige EEN)	1
4.4.	Die pa sê dat hy ✓ 'n Fanta en 'n worsbroodjie sal neem. ✓ OF Die pa sê hy sal ✓ 'n Fanta en 'n worsbroodjie neem. ✓	2
4.5.	koue ✓	1
4.6.	kinders ✓	1
4.7.	verniet ✓	1
4.8.	Die <u>wag</u> pas die juwele op. ✓ (Enige sin wat beklemtoon dat **<u>wag</u>** na 'n persoon verwys)	1
4.9.	stroop ✓	1
	SUBTOTAAL:	**[10]**

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT
5.1.1.	bloedjonk (EEN woord) ✓	1
5.1.2.	D/jy het niks geld nie. ✓	1
5.1.3.	finansiële ✓	1
5.1.4.	bedraggie ✓	1
5.1.5.	hulp ✓	1
5.1.6.	beste ✓	1
5.1.7.	Verminder jou uitgawes sodat jy kan besluit hoeveel geld jy kan spaar. ✓	1
5.1.8.	Ek het dit regtig nodig. ✓	1
5.1.9.	Jy het **nie** betyds begin spaar **nie.** ✓	1
5.1.10.	'n Deel van my geld word (deur my) gespaar. ✓	1
5.1.11.	Ek **het** ✓ onnodig geld **uitgegee.** ✓	2

5.1.12.	bestuurderes ✓	1
5.1.13	toekoms✓	1

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT
5.2.1.	laai ✓	1
5.2.2.	teen ✓	1
5.2.3.	voetenent ✓	1
5.2.4.	kitaar ✓	1
5.2.5.	deurmekaar ✓	1
5.2.6.	langs ✓	1
	SUBTOTAAL:	**[20]**
		TOTAAL AFDELING C: 40
		GROOTTOTAAL: 80

Kopiereg voorbehou